

Књига предмета студијског програма Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју-Прилог 5.2

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Дипломске академске студије, први семестар			
Назив предмета: МЕТОДОЛОГИЈА НАУЧНОГ ИСТРАЖИВАЊА У ОЛИГОФРЕНОЛОГИЈИ			
Наставник: Ђурић С. Слађана, Глумбић П. Ненад, Глигоровић Г. Милица, Бројчин Б. Бранислав, Маћешкић-Петровић С. Драгана, Каљача С. Светлана, Милачић-Видојевић Р. Ивона, Лазич-Симић П. Дијана, Јапунца-Милисављевић М. Мирјана, Ђурић-Здравковић А. Александра			
Статус предмета: Обавезни предмет			
Број ЕСПБ: 10			
Услов:			
Циљ предмета: Добијање целовитог увида у све фазе научног истраживања и оспособљавање за самостално планирање и спровођење научно-истраживачких пројеката.			
Исход предмета: Након испуњених обавеза на предмету, студенти су у стању да осмисле и дизајнирају нацрт сопственог истраживања у области безбедности, одбране и заштите и направе адекватан избор метода, извора података, њихове обраде и интерпретације.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Концепт теоријске наставе предпоставља упознавање са појмом, карактеристикама и донетима појединих метода научно-истраживачког рада. Кључне теме које ће се обрађивати тичу се концептуализације и операционализације истраживања, валоризације и евалуације других емпиријских истраживања. <i>Практична настава – Вежбе</i> На часовима практичне наставе студенти вежбају примену усвојених теоријских знања кроз креирање сопственог нацрта истраживања, избор адекватних метода, израду и примену инструмената, обраду и интерпретацију добијених налаза.			
Литература: 1. Гили, Г. А. (1974): Како се истражује, Школска књига, Загреб. 2. Хавелка, Н., Кузмановић, Б., Попадић, Д. (1998): Методе и технике социјално-психолошких истраживања, Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије, Београд, стр. 3-83. ID 69895436 3. Богдановић, М. (1993): Методолошке студије, Институт за политичке студије, Београд, стр. 81-179. ISBN 86-7419-015-4 4. Шушњић, Ђ. (1973): Критика социолошке методе: увод у методологију друштвених наука, Градина, Ниш, стр. 207-319. ID 9735180 5. Ђурић, С. (2005): Методологија фокус-групног истраживања, Социологија, 47(1), 1-26. ISSN 0038-0318 6. Ђурић, С. (2005): Модел истраживања безбедности у локалној заједници, Зборник радова Факултета цивилне одбране, Београд, стр. 231-257.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 4	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: предавања, семинари, презентације, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	10
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијуми	30		
семинари	10		

Студијски програм: Логопедија; Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном раувоју				
Врста и ниво студија: Дипломске академске студије				
Назив предмета: РЕХАБИЛИТАЦИОНЕ МЕТОДЕ И ТЕХНИКЕ У АУГМЕНТАТИВНОЈ И АЛТЕРНАТИВНОЈ КОМУНИКАЦИЈИ				
Наставник: Јовановић-Симић Ђ. Надица, Доброга-Давидовић Д. Нада, Ђурић-Здравковић А. Александра				
Статус предмета: изборни				
Број ЕСПБ: 5				
Услов: нема				
Циљ предмета је да омогући разумевање аугментативног и алтернативног функционисања особа са језичким поремећајем, као и последице језичког поремећаја на емоционалном, когнитивном и социјалном плану, а тиме и примену аугментативних и алтернативних метода комуникације.				
Исход предмета Стицање применљивих знања о когнитивним, емоционалним, мотивационим и социопсихолошким карактеристикама особа са тешким говорно језичким поремећајима, као и стицање практичних вештина за примену алтернативних метода комуникације и подршке и обуке њиховој породици, као и оспособљавање за рад у ААК тиму.				
Садржај предмета Могућности примене аугментативне и алтернативне комуникације; модели процене у аугментативној и алтернативној комуникацији; аугментативна комуникациона интеракција; стандардне и настандардне комуникационе технике, примена аугментативне и алтернативне комуникације код различитих стања и поремећаја <i>Практична настава: Вежбе</i> Програм вежби из овог предмета усмерен је на стицање практичних вештина за примену аугментативне и алтернативне интервенције, примену одређених принципа у хабилитацији и рехабилитацији особа које користе ААК, и на обуку за тимски рад и рад са породицом.				
Литература 1. Јовановић-Симић, Н. (2007). Аугментативна и алтернативна комуникација – стратегије и принципи, стр. 159, Друштво дефектолога Србије, Београд ISBN 978-86-84765-13-2 2. Јовановић-Симић, Н. (2006). Примена аугментативне и алтернативне комуникације у раној интервенцији, Специјална едукација и рехабилитација, бр. 1-2, стр. 125-130, ЦИДД, Београд, ID 136628748 3. Јовановић-Симић, Н. (2005). Основни циљеви и принципи у ААЦ интервенцији, Београдска дефектолошка школа, бр. 3, стр. 67-77, ДДСЦГ, Београд, ID 46843394 4. Јовановић-Симић, Н. (2006). Предуслови за настанак аугментативне и алтернативне комуникације, Београдска дефектолошка школа, бр. 3, стр. 66-73, ДДСЦГ, Београд, ID 46843394				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад: да	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, семинар, консултације, power point- презентације				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава	10	усмени испит		До 50
колоквијум-и	30		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју				
Врста и ниво студија: Дипломске академске студије, први семестар				
Назив предмета: ТЕРАПИЈА ПОКРЕТОМ				
Наставник: Маћешкић-Петровић С. Драгана, Јапунца-Миљисављевић М. Мирјана				
Статус предмета: Изборни предмет				
Број ЕСПБ: 5				
Услов: нема услова				
Циљ предмета Упознавање студената са врстама покрета и њихова повезаност са обрасцима понашања деце са ИО.				
Исход предмета Оспособљавање студената за самостално припремање и практично извођење терапије покретом у складу са индивидуалним способностима и могућностима деце са ИО.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Цртеж, вербални израз и покрет у Терапији путем покрета; Значај, предмет, и утицај Терапије покретом на развој деце ометене у интелектуалном развоју, Функционалне активности, Моторичко учење, Активности концентрације и опсервације, Средства у Терапији путем покрета, <i>Практична настава:</i> Обухвата практичну примену обрађених наставних садржаја у току теоријске наставе				
Литература 1. Киш-Главаш Л. (1995): Евалуација ефеката програма „Рехабилитација путем покрета“ у неким аспектима социјалне компетентности дјече успореног когнитивног развоја, Дефектологија 1, Загреб (31 стр.) 2. Левандовски, Д., Братковић, Д., (1997): Програм рехабилитације путем покрета, Факултет за дефектологију Свеучилишта у Загребу, Загреб, ISBN 953-6418-02-9, (71 стр.) 3. Кљајић, Ј.(2003): Терапија покретом и плесом детета са аутизмом, Вџедес, Београд, ISBN 86-82507-63-3, 1-100 стр.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	5	писмени испит		
практична настава	5	усмени испит		55
колоквијум-и	30			
семинар-и	5			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Дипломске академске студије, први семестар			
Назив предмета: КОГНИТИВНЕ СТРАТЕГИЈЕ УЧЕЊА			
Наставник : Глигоровић Г. Милица, Лазић-Симић П. Дијана, Ђурић-Здравковић А. Александра			
Статус предмета: Изборни предмет			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Упознавање студената са концептом когнитивних и метакогнитивних стратегија учења и могућностима њиховог стимулисања, модулисања и учвршћивања код деце са тешкоћама у менталном развоју			
Исход предмета Усвајање знања и вештина неопходних за планирање, креирање, спровођење и евалуацију процене и третмана стратегија учења код деце са тешкоћама у менталном развоју			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам когнитивног стила; Концепт стратегија учења; Развој стратегија учења; Когнитивне стратегије учења; Метакогнитивне стратегије учења; Методи процене и третмана стратегија учења код деце са тешкоћама у менталном развоју; Стратегије учења и Индивидуални образовни програм. <i>Практична настава: Вежбе</i> Практична примена метода процене и третмана стратегија учења код деце са тешкоћама у менталном развоју.			
Литература 1. D'Amato R.C., Fletcher Janzen E. (2005): <i>School Neuropsychology</i> ; John Wiley&Sons Inc., New Jersey, (663-757) ISBN 13978-0-471-46550-8 2. Reid Lyon G. (2000): <i>Frames of Reference for the Assessment of Learning Disabilities- New Views on Measurement Issues</i> ; Paul H. Brookes Publishing Co., Baltimore, Maryland (571-613) ISBN 1-55766-138-3 3. McCartney K., Phillips D.(2006): <i>Blackwell Handbook of Early Childhood Development</i> : Blackwell Publishing, Oxford (147-208) ISBN 13:978-1-4051-2073-9			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад :	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, други облици активне наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	45
колоквијум-и		
семинар-и	20		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Дипломске академске студије, први семестар			
Назив предмета: СОЦИЈАЛНЕ И ДНЕВНЕ ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ ОСОБА ОМЕТЕНИХ У ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ РАЗВОЈУ			
Наставник: Бројчин Б. Бранислав, Каљача С. Светлана;Ђурић-Здравковић А. Александра			
Статус предмета: Изборни предмет			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти оспособе за унапређивање социјалних и дневних животних вештина код особа ометених у интелектуалном развоју.			
Исход предмета Студенти ће усвојити основне теоријске концепте социјалних и дневних животних вештина. Они ће на адекватан начин планирати, изводити, пратити и процењивати ефекате програма за развијање ових вештина код особа ометених у интелектуалном развоју.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Садржај предмета обухвата теоријске основе, као и различите приступе развоју социјалних и дневних животних вештина. Посебна пажња посвећена је програмима за развој ових вештина који су намењени особама с интелектуалном ометеношћу или су научно верификовани у раду с овом популацијом. <i>Практична настава: Вежбе, Студијски истраживачки рад</i> На основу непосредне процене социјалних и дневних животних вештина особа с интелектуалном ометеношћу студенти ће процењивати потребе, планирати рад и дефинисати процедуре праћења и евалуације у домену ових вештина.			
Литература 1. Bidwell, M. A., and Rehfeldt, R. A. (2004): Using videomodeling to teach a domestic skill with an embedded social skill to adults with severe mental retardation, Behavioral Interventions 19, pp. 263–274. 2. Gpesham, F. M., Sugai, G., and Horner, R. H. (2001): Interpreting outcomes of social skills training for students with high-incidence disabilities, Exceptional Children 67(3), pp. 331–344. 3. LeBlanc, L. A., Hagopian, L. P., and Maglieri, K. A. (2000): Use of a token economy to eliminate excessive inappropriate social behavior in an adult with developmental disabilities, Behavioral Interventions 15, pp. 135–143. 4. Paraschiv, I., and Olley, G. (1999): Generalization of social skills: Strategies and results of a training program in problem solving skills. U.S. Department of Education, pp. 1–11. 5. Sargent, L. (1998): Social Skills for School and Community: Systematic Instruction for Children and Youth with Cognitive Delays, CEC Publications, Council for Exceptional Children, Reston, VA. Div. on Mental Retardation, USA, pp. 3–30 (ISBN: 0-86586-313-X). 6. Vaughn, S., Ae-Hwa, K., Sloan, C. V. M., Hughes, M. T., Elbaum, B., and Sridhar, D. (2003): Social Skills Interventions for Young Children with Disabilities: A Synthesis of Group Design Studies, Remedial and Special Education 24(1), pp. 2–15.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испит	40
колоквијум-и	30	Практични испит	
семинар-и	10	/	/

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: дипломске академске студије-мастер први семестар			
Назив предмета: СЕНЗОМОТОРНИ МЕТОД			
Наставник : Маџешић-Петровић С. Драгана, Јапунца-Милисављевић М. Мирјана			
Статус предмета: Изборни предмет			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема услова			
Циљ предмета Оспособљавање студената за процену и третман сензомоторних способности које се налазе у основи стицања знања код деце ометене у развоју и интелектуалном функционисању.			
Исход предмета Упознавање студената са методичким упутства за реализацију садржаја сензомоторне методе у специјалној едукацији и рехабилитацији, упознавање са појмовима сензомоторне методе.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Сензорна интеграција и дете. Сензорна интеграција и интелектуално функционисање. Сензорна интегративна дисфункција и сензорна интегративна терапија. <i>Практична настава:</i> Студијски истраживачки рад-овладавање извођењем сензомоторног метода у едукацији и рехабилитацији деце са сметњама интелектуалног развоја			
Литература 1. Маџешић-Петровић Д. (1998): Ментална ретардација-когниција и моторика, Задужбина Андрејевић, Београд, 120 стр., ISBN 86-7244-073-0 2. Монтесори М.(2003): Упијајући ум, ДН Центар, 255-345стр., ISBN 86-83239-13-6			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	
			Студијски истраживачки рад:
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	<i>поена</i>
активност у току предавања	5	писмени испит	55
практична настава	5		
колоквијум-и	30	
семинар-и	5		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Дипломске академске студије, први семестар			
Назив предмета: СОЦИЈАЛНИ И БИХЕЈВИОРАЛНИ АСПЕКТИ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ ОМЕТЕНОСТИ			
Наставник: Бројчин Б. Бранислав, Ишпановић-Радојковић Т. Вероника			
Статус предмета: Изборни предмет			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти дубље упознају са социјалним и бихејвиоралним аспектима интелектуалне ометености.			
Исход предмета Студенти ће стећи продубљена знања везана за социјалну компетенцију, социјалну комуникацију, понашање и проблеме у понашању особа с интелектуалном ометеношћу. Поред тога, студенти ће усвојити знања која се тичу процене и третмана ових аспеката функционисања особа с интелектуалном ометеношћу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет обухвата садржаје везане за социјалну компетенцију особа с интелектуалном ометеношћу, њихове односе с вршњацима и карактеристике пријатељстава која успостављају. Надаље, програмом предмета су обухваћене специфичности социјалне комуникације особа с интелектуалном ометеношћу, као и бихејвиорални и емоционални проблеми ових особа. <i>Практична настава:</i> Вежбе, Студијски истраживачки рад На вежбама студенти на основу теоријски стечених знања врше процену и планирају третмане везане за области које предмет проучава.			
Литература 1. Abbeduto, L., and Hesketh, L. J. (1997): Pragmatic development in individuals with Mental Retardation: Learning To Use Language In Social Interactions, <i>Mental Retardation and Developmental Disabilities Research Reviews</i> 3(4), 323–331. 2. Adams, C. (2002): Practitioner Review: The assessment of language pragmatics, <i>Journal of Child Psychology and Psychiatry</i> 43(8), pp. 973–984. 3. Allen, D. (2000): Recent research on physical aggression in persons with intellectual disability: An overview, <i>Journal of Intellectual & Developmental Disability</i> 25(1), pp. 41–58. 4. Бројчин Б., Глумбић Н. (2006): Синдромске специфичности проблема у понашању код особа са менталном ретардацијом, Београдска дефектолошка школа 3, стр. 117–129. 5. Diamond, K.E. (2004): The Development of Social Competence in Children with Disabilities, in Smith, P. K., and Hart, C. H. (Eds.), <i>Blackwell Handbook of Childhood Social Development</i> , pp. 571–587, Blackwell Publishing, UK (ISBN: 0-631-21752-5). 6. Hatton, C. (1998): Pragmatic language skills in people with intellectually disabilities: A review, <i>Journal of Intellectual & Developmental Disability</i> 23(1), pp. 79–100. 7. Gavidia-Payne, S, and Hudson, A. (2002): Behavioural supports for parents of children with an intellectual disability and problem behaviours: an overview of the literature, <i>Journal of Intellectual & Developmental Disability</i> 27(1), 31–50. 8. Gresham, F. M., MacMilan, D. L. (1997): Social competence and affective characteristics of students with mild disabilities, <i>Review of Educational Research</i> 67(4), 377–407. 9. Gresham, F. M., Watson, T. S. And Skinner, C. H. (2001): Functional Behavioural Assessment: Principles, Procedures, and Future Directions, <i>School Psychology Review</i> 30(2), pp. 156–170. 10. Guralnick, M. J. (1999): The Nature and Meaning of Social Integration for Young Children With Mild Developmental Delays in Inclusive Settings, <i>Journal of Early Intervention</i> 22(1), 70–83. 11. Guralnick, M. J. (1999): Family and Child Influences on the Peer-Related Social Competence of Young Children With Developmental Delays, <i>mental Retardation and Developmental Disabilities Research Reviews</i> 5, pp. 21–26. 12. Guralnick . M. J., Neville, B., Hammond, M. A., and Connor, R. T. (2007): The friendships of young children with developmental delays: A longitudinal analysis, <i>Journal of Applied Developmental Psychology</i> , 28, pp. 64–77. 13. Horner, R. H., and Carr, E. G. (1997): Behavioral Support for Students with Severe Disabilities: Functional Assessment and Comprehensive Intervention, <i>The Journal of Special Education</i> 31(1), pp. 84–99.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, самостални задаци, демонстрације, мултимедија, интерактивна настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испит	40
колоквијум-и	30	Практични испит	
семинар-и	10	/	/

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Дипломске академске студије, први семестар			
Назив предмета: ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ У РАДУ СА ОСОБАМА СА АУТИЗМОМ			
Наставник: Глумбић П. Ненад; Милачић-Видојевић Р. Ивона			
Статус предмета: Изборни предмет			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Студенти стичу знања и вештине планирања и програмирања у раду са децом и одраслим особама с поремећајима аутистичког спектра.			
Исход предмета Од студента се очекује да ће моћи да утврди врсту и ниво потребе за подршком особа с поремећајима аутистичког спектра; да у сарадњи са другим члановима мултидисциплинарног тима креира индивидуалне програме третмана, васпитно-образовног рада, запошљавања и становања уз подршку; да евалуира ефекте примене наведених програма.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Моделу пружања подршке особама са аутизмом. Планирање и програмирање ефективних интервенција. Индивидуални образовни програми за децу са аутизмом. Транзициони програми. Програми запошљавања уз подршку. Програми становања. Програмирање слободног времена. <i>Практична настава: Вежбе</i> Процена едукативних потенцијала деце са аутизмом. Постављање едукативне дијагнозе. Утврђивање нивоа потребе за подршком. Креирање индивидуалних програма за пружање подршке у школској средини. Креирање транзитивних програма и програма становања уз подршку.			
Литература 1. Милачић И. (2008): Аутизам: дијагностика и третман, ЦИДД, стр. 103-210. (ISBN 978-86-80113-66-1). 2. Милачић-Видојевић И., Глумбић Н., Ђорђевић М. (2008): Могућност инклузивног образовања деце с поремећајима из аутистичког спектра, у зборнику „У сусрет инклузији – дилеме у теорији и пракси (уредник Матејић-Ђуричић З.), ЦИДД, 2008, стр. 213-227. 3. Henry S. A. Smith Myles B. (2007): The Comprehensive Autism Planning System [CAPS] for Individuals with Asperger Syndrome, Autism, and Related Disabilities, Autism Asperger Publishing Company, p. 220. (од 10. до 56. стране). (ISBN 978-1934575031).			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: предавања, вежбе, интерактивна настава, консултације, интернет, демонстрација, мултимедији			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	5	практични испит	10
практична настава	5	усмени испит	30
колоквијум-и	25	
семинар-и	25		

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју			
Врста и ниво студија: Дипломске академске студије, први семестар			
Назив предмета: ПРОЦЕНА ЕДУКАТИВНИХ ПОТЕНЦИЈАЛА ДЕЦЕ СА ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ			
Наставник: Глигоровић Г. Милица, Ђурић-Здравковић А. Александра			
Статус предмета: Изборни предмет			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Упознавање студената са циљевима, структуром, садржајем и методима процене едукативних потенцијала деце са интелектуалном ометеношћу			
Исход предмета Оспособљавање студената за креирање, спровођење и евалуацију модела процене способности деце са интелектуалном ометеношћу за усвајање и примену знања			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Циљеви и структура процене едукативних потенцијала деце са интелектуалном ометеношћу; Процена специфичних потенцијала и ограничења; Процена едукативних потреба; Процена могућности комуникације; Процена когнитивног стила; Процена могућности самопроцене и самосталног доношења одлука; Процена социјалних вештина; Процена породичног окружења; Процена могућности примене усвојеног знања у ширем социјалном окружењу; Процена специфичних академских вештина- писања, читања и математичких способности; Евалуација <i>Практична настава:</i> <i>Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Практична примена знања и вештина из области процене едукативних потенцијала деце са интелектуалном ометеношћу			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Reid Lyon G. (2000): Frames of Reference for the Assessment of Learning Disabilities- New Views on Measurement Issues; Paul H. Brookes Publishing Co., Baltimore, Maryland (201-222, 243-264, 375-410 441-470, 523-567) ISBN 1-55766-138-3 2. D'Amato R.C., Fletcher Janzen E. (2005): <i>School Neuropsychology</i>; John Wiley&Sons Inc., New Jersey, (172-213) ISBN 13978-0-471-46550-8 3. Глигоровић М. (2007): Секвенцијални когнитивни процеси код деце са менталном ретардацијом; Нове тенденције у специјалној едукацији и рехабилитацији; ФАСПЕР, ЦИДД, Београд (227-236) ISBN 978-86-80113-67-8 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, други облици активне наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и	20	Практични испит	20
семинар-и			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју				
Врста и ниво студија: Дипломске академске студије, први семестар				
Назив предмета: ПРОЦЕНА ПОТРЕБЕ ЗА ПОДРШКОМ ОСОБА СА ИНТЕЛЕКТУАЛНОМ ОМЕТЕНОШЋУ				
Наставник: Глумбић П. Ненад, Милачић-Видојевић Р. Ивона				
Статус предмета: изборни предмет				
Број ЕСПБ: 5				
Услов: нема услова				
Циљ предмета Циљ предмета је усвајање теоријских и практичних знања која су неопходна да би се проценио ниво потребне професионалне и стручне подршке особама ометеним у интелектуалном развоју у процесу њихове социјалне интеграције и афирмације.				
Исход предмета Студенти ће усвојити знања о полазним основама, циљевима и садржајима социјалне подршке, као и могућност да се процени индивидуална потреба за подршком и у складу са тим дефинишу индивидуални програми и развију вештине имплементације и евалуације тих програма.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Карактеристике квалитета живота особа с интелектуалном ометеношћу; Процена потребе за подршком; Утврђивање индивидуалног профила интензитета подршке; Модели индивидуално усмереног и породично усмереног планирања подршке; Стратегије сарадње стручњака и сервиса који треба да пруже подршку; Стратегија израде индивидуалних програма подршке, модели имплементације и евалуација <i>Практична настава:</i> Вежбе Вежбе предвиђају практичну процену индивидуалне потребе за подршком, дефинисање индивидуалних програма, као и примену оптималних активности у примени тих програма.				
Литература. 1. Kelly A.(2000): Social Skills (chapter 5) in: Working with Adults with a Learning Disability, Winslow Press Ltd, Bicester, Oxon,UK, pp.162-186.(ISBN 0 86388 231 5) 2. AAMR (2004): Supports Intensity Scale, American Association for Mental Retardation, Washington DC (str.110) 3. Bilić M., Bratković D. (2004): Neki pokazatelji subjektivnog doživljaja kvalitete življenja odraslih osoba s mentalnom retardacijom smještenih u domu za samostalno stanovanje, Zbornik radova sa skupa „Dobra edukacijsko-rehabilitacijska praksa za 21. stoljeće, Trakošćan, Hrvatska, str. 257 – 266. (ISBN 953 - 96760 - 4 - 5) 4. Broussine, E. (2002): Person centred planning: Key features and approaches, Zbornik radova međunarodnog seminara: Kvaliteta života osoba s posebnim potrebama, Varaždin, Savez defektologa Hrvatske, str. 41-48. 5. Golob, A. (2004): Lifelong learning for an adult who has moderate, severe and profound deficiencies in mental development, Zbornik radova sa skupa „Dobra edukacijsko-rehabilitacijska praksa za 21. stoljeće, Trakošćan, Hrvatska, str. 237-244. 6. Глумбић Н., Бројчин Б., Каљача С. (2007): Атрибуирање традиционалних социјалних улога особама с интелектуалном ометеношћу, Београдска дефектолошка школа, бр.3, Београд, стр. 87-98. 7. Глумбић Н., Бројчин Б. (2006): Живот у заједници дјече с менталном ретардацијом и аутизмом, Зборник радова са међународног скупа “Рехабилитација – стање и перспективе дјече с тешкоћама у развоју и особа с инвалидитетом, Ријека, Хрватска, стр. 276 – 283. (ISBN 978-953-95672-1-5)				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, демонстрације, консултације				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	5	практичан испит		
практична настава	15	усмени испит		30
колоквијум-и	25		
семинар-и	25			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју				
Врста и ниво студија: Дипломске академске студије, први мастер				
Назив предмета: САМОУСМЕРАВАЊЕ И САМОЗАСТУПАЊЕ ОСОБА СА ИНТЕЛЕКТУАНОМ ОМЕТЕНОШЋУ				
Наставник: Каљача С. Светлана, Нада М. Драгојевић, Ђурић-Здравковић А. Александра				
Статус предмета: изборни предмет				
Број ЕСПБ: 5				
Услов: нема услова				
Циљ предмета Циљ предмета је едукација у области темељних знања о аспектима, моделима и принципима самоумеравања и самозаступања особа са ИО.				
Исход предмета Студенти ће усвојити теоријска и практична знања и вештине неопходне за самостално креирање, примену и евалуацију програма оспособљавања особа са ИО за самозаступање; развиће компетенције у области саветовања родитеља и стручњака који су у непосредном односу са особама са ИО са циљем развоја вештине самоумеравања и самозаступања, као и активне социјалне интеграције ових особа.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам, дефиниција и аспекти самозаступања и самоумеравања; Самозаступање као друштвени покрет; Уверења, вредности и принципи самозаступања и самоумеравања; Модели самозаступања; Улога и значај одговарајућих социјалних група, водитеља, родитеља и саветника у овом процесу; Самопоштовање и самозаступање; права и одговорности; Стратегије у оспособљавању особа са ИО за самоумеравање и самозаступање <i>Практична настава: Вежбе</i> Вежбе предвиђају обуку у области усвајања вештина практичне примене оптималних модела за развој способности самоумеравање и самозаступање особа са ИО.				
Литература. 1. Bilić, M, Bratković, D, Nikolić, B. (2004): Evaluacija programa osposobljavanja osoba s mentalnom retardacijom za samozastupanje u području samopoštovanja, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 40, 1, 1-12. 2. Cone, A. A. (2001): Self-Reported Training Needs and Training Issues of Advisors to Self-Advocacy Groups for People With Mental Retardation, Mental Retardation, 39, 1, 1–10. 3. Ibralić F., Smajić M.(2007) : Samozastupanje osoba s mentalnom retardacijom, Denfas, Tuzla, BiH (149 str.)(ISBN 978-9958-656-28-6) 4. <u>Alfirev, M., Bratković, D., Nikolić, B. (2002): Učinci programa razvijanja vještina samozastupanja na socijalnu kompetenciju osoba s umjerenom i težom mentalnom retardacijom, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 38, 1, 41-55.</u> 5. Goodley, D. (1997): Supporting people with learning difficulties in self-advocacy groups and models of disability, Health and Social Care in the Community, 6, 6, 438-446.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, демонстрације, консултације, интернет и интерактивна настава				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	5	практични испит		
практична настава	15	усмени испит		30
колоквијум-и	25		
семинар-и	25			

Студијски програм: Специјална едукација и рехабилитација особа са тешкоћама у менталном развоју				
Врста и ниво студија: Дипломске академске студије, други семестар				
Назив предмета: МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ ИНТЕЛЕКТУАЛНО ОМЕТЕНИХ ОСОБА				
Наставник : Ивона Р. Милачић -Видојевић, Вероника Т. Ишпановић- Радојковић, Лазих-Симић П. Дијана				
Статус предмета: Изборни предмет студијског програма				
Број ЕСПБ: 5				
Услов: нема услова				
Циљ предмета: Разумевање био-психо-социјалних и развојних потреба особа са интелектуалном ометеношћу (ИО), упознавање са процесима који воде здравом психичком развоју и процена ризика који воде до психичких обољења, упознавање са методама процене, дијагностике и третмана.				
Исход предмета Студенти ће стећи знање о био-психо-социјалним и развојним потребама особа са ИО, као и специфичностима интеракције и понашања особе са ИО. Саветодавним и практичним вештинама ће моћи да дају допринос стимулацији психички здравог развоја ИО особе. Упознаће се са методама процене, дијагностике и третмана ИО особа са поремећајима менталног здравља. Моћи ће да дају допринос сарадњи у мултидисциплинарном тиму који пружа помоћ особама са ИО код којих су евидентирани проблеми понашања и психичка обољења.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Био-психо-социјални и развојни приступ менталном здрављу ИО особа. Процеси који воде здравом психичком развоју и здравом менталном животу. Процена ризика који воде до психичких обољења. Процена психо-социјалних потреба и адекватне стимулације здравог развоја. Дијагностика и третман психичких обољења. Организацијски аспекти адекватне стручне помоћи код поремећаја менталног здравља код особа са ИО. <i>Практична настава: Вежбе,</i> Студенти ће у наставним базама на основу интервјуа са особама са ИО писати кратке радове који покривају концепте наведене у садржају предмета				
Литература				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dosen A. (2007): Integrative treatment in persons with intellectual disability and mental health problem. Journal of Intellectual Disability Research, 51, 1: p.66-74. 2. Ишпановић-Радојковић В.(1989): Ментална обољења ментално ретардираних особа. У : Кеџмановић Д. (ур). Психијатрија. Том I. Медицинска књига, Београд-Загреб- Сарајево: Медицинска књига-Свјетлост; стр 1524-33, ISBN 86-311-0129-х. 3. Милачић И. (1997): Бихејвиорална терапија. У: Бојанин С. Милачић И. Селаковић М. Аутизам. Београд: Завет; стр.107-122. ISBN 86-7034-025-9. 4. Singh N. N, Beale L. I. (1992): Learning disabilities- nature, theory and treatment. New York: Springer Verlag; p. 96-126, 170-201, 375-478, ISBN 0-387-97590-X. 5. McGee J, Menolascino F, Hobbs D, Menousek P.(1987): Gentle teaching- a non aversive approach for helping persons with mental retardation. New York: Human Sciences Press Inc; p. 133-159, ISBN 0-89885-357-5. 6. Sruf A. (2005): Заједничко разматрање нормалног и абнормалног: суштина развојне психопатологије. У: Димитријевић А. (Ур): Савремена схватања менталног здравља и поремећаја, Београд: ЗУНС; стр.193-213. ISBN 86-17-11688-9. 				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе				
Предавања, вежбе, интерактивна настава, мултимедијалне презентације, интернет				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит		Поена
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава	20	Усмени испит		50
колоквијум-и			
семинар-и	20			